

The Journal of Theological Studies

JULY, 1911

DOCUMENTS

AN OLD-LATIN TEXT OF THE CATHOLIC EPISTLES.

IN 1895 the late Samuel Berger published *Un Ancien Texte Latin des Actes des Apôtres* from the Perpignan MS (*p*), now numbered Lat. 321 in the National Library in Paris. In his preface Berger called attention to the fact that in *p*, which contains the whole New Testament, the Acts (in part) and the Catholic Epistles exhibit an Old-Latin text, while the rest of the MS is largely Vulgate. Berger gave it as his belief that the compiler of *p* had before him an ancient MS containing no more than the Acts (in a mutilated condition) and the Catholic Epistles. He used what ancient material he had and supplemented it with a later text for the rest of the New Testament. Berger drew up a list of strange spellings found in *p* in the Acts, and remarked that the orthography of *p* was the same in the Catholic Epistles as in the Acts and that both were Spanish:— 'Pour ces livres, notre manuscrit se place aux côtés du *Codex Toletanus* et des autres manuscrits écrits en Espagne' (*op. cit.* p. 23).

Berger has given a full account of the *provenance* of *p*, and has identified all the saints found in a Calendar at the end of the MS as belonging to Spain and the parts of France bordering on Spain. He assigns the MS with every probability to the thirteenth century.

The orthography of the MS is remarkable for its regular non-division of the preposition *a* from the word it governs, and its regular mal-division of *in* when not a preposition from the word with which it is compounded, viz. adeo, auento, in lusores, in maculatam, de in cebis. We find also con firmabit, co in quinationem, sub stanciam, quietiet, ingrediet, and many more such-like. These forms prove that *p* was copied from a MS not later than the sixth century before words began to be divided.

The punctuation is only by full stop and by colon. These stops both seem to have the same value and are used indifferently before a capital letter or in the middle of a sentence. The colon has sometimes a wing to its upper dot to mark, so I believe, a more accentuated distinction. Often the punctuation is inserted where uncalled for; and both *p*¹ and *p*²

have erased several unnecessary marks of p^* while inserting other markings of their own which I have ignored.

Three correctors at least revised the text of the Catholic Epistles. The first (p^1) uses an ink as dark as that of p^* and was perhaps a contemporary of the scribe. He makes but few corrections. The second corrector (p^2) is at least a century later and used a text which was chiefly—though not altogether—Vulgate. He is an adept at erasures, and some of his erasures render the recovery of the original a task not of a day but of days. The letters $b h l s$, which in p^* rise above the others, and $f g p q$, which have tails, are generally discernible in the erasures and are clues to the defaced reading. Another clue is the long upward line (\checkmark) used in p^* for m or n , and also employed to mark the contractions ds , $dñs$, xps , ihs , sps , and a few others. The letter s is also found (though rarely) in its uncial form, and the letter r has also a second form approximating in shape to i .

The ink of p^2 is paler and yellower than that of p^* , and besides correcting the text he inserts annotations here and there in the margin of the MS. His Vulgate corrections I have for the most part ignored, but I have carefully inserted all his non-Vulgate readings at the foot of the text. The third corrector (p^3) inserted a chapter numeration such as we have in use to-day, and altered a few of the non-Vulgate readings of p^2 into Vulgate readings. The contractions of p^* have been expanded in general, but qm for $quoniam$ and a few others have been retained.

The orthography of p^* in the Catholic Epistles approximates to that of the Codices Toletanus and Cavensis. Besides its Spanish strain p has some ancient spellings found in good MSS of the fourth and fifth centuries. The following are noteworthy:—

b for p : babtisma, deincebs, princebs, obtimum, ibsi.

ch (medial) for h : michi, nichil.

d for t : dad, esitad, expectad, semedipso.

i for d : aliquit, numquit, aliut, illut, aput $\frac{6}{8}$.

c for qu : relicum, locuntur.

qu for c : quooperatores, quo-equalem.

s for x : iusta.

ss for s : ressitit, ressitite, resurrectionem, passcite, assimularis (*sic*).

s for ss : oppresum.

ss for sc : marcesset, inmarcesibilem.

nn for n : inennarrabili.

n for nn : anulum.

uu for u : euuangelizatum, euuangelio.

p for pp : aparens, apetitor, aparuerit, aparuit, capadocie.

m for mm : consumata, cominabatur, comunicantes.

f for ff : ofendit, inflammat, inflamatur, eficeremur, afluentes.

cc for c : occuli, obceccauerunt, meccaberis.

c for cc : pecatis, acepimus.

a for ad : auentum, auentus.

rr for r : charrissimi, ferri.

h for t : deprecahio.

y for i : ysaac, yob, ydolorum.

A feature of the MS is the interchange of *c* and *t* in such words as *sapiencia*, *iusticia*, *perdicio*, *leticia*, *inicio*, *fidutiam*, *mendatium*, *sotietatem*. We also find *satisfaccionem*, *benediccio*, *amiticia*, *paciencie*, and *tradictionis*, *humilictatem*. An equally marked characteristic of *p* is the insertion of the aspirate, viz. *ha*, *hab* $\frac{3}{4}$, *his*, *hii*, *habundanciam*, *habeuntes*, *haccipitis*, *hostende*, *ho*, *hore*, *horent*, *hornabunt*, *hamantes*, *hobitum*, *honnibus*, *hodit*, *hoccidit*, *hauaritie*, *choabitantes*, *choeredibus*, *inchoationis*, *choacte*, *cohoperit*, *superhedificantes*, *archa*, *marchus*, and even *preciosihor* and *eho*. On the contrary *h* is dropped in *abet*, *esitans*, *traunt*, *detrarit*, *ostias*, *ospitales*, *peribet*, *abitu*. The spellings *charitas* and *caritas*, *charissimi* and *carissimi* are about equally distributed: *karissimi* by the first hand is found once in St James and twice in 1 St Peter, but not at all in St John or St Jude.

The stronger forms *adnuntio*, *inmaculatus*, *inmundicia*, *inlicio*, *inlucesco*, *inpropero*, *inprudens* are constant: *p*² on the contrary always gives *annuntio*, *illicio*, *immaculatus*, &c.¹ *Uoluntas* is always *uolumptas* except once *uolumtas*. Ancient phonetic spellings are preserved in *succinti*, *querelosi*, *lepis*, *cocurrentibus*, *gelatis* (*e* has *gelus* in St Joh. ii 17), and perhaps in *seml*, *eplis*, and *uolatabro*. Proper names are thus found: *abraham*, *abraam*, *ysaac*, *rahab*, *yob*, *sabaot*, *loth*, *balaham*, *balaam*, *chayn*, *chain*, *ihoanhis*, *ihoannis*, *diotrepes*, *egipti*, *moysi*, *chore*, *michael*.

That *p* was copied from an ancient copy with corrections above its lines appears the only explanation of such confections as *fili ex bosor*, *exinhonorastis*, *sub introducent*, *post mortem post hobitum*, and in *quibus nunc obstupescunt in quo peregrinamur*.

In the division of the letters of a word at the end of a line the scribe pays no regard to the rules of ancient writing and we find *bl/asphemantes*, *h/uius*, *ch/arrissimi*, *administr/at*, *er/ugo*. So also the headings *AD PETRVI*, *AD IACOBI*, *AD IOHANNIS* shew an ignorance of Latin syntax, and prove that the MS he copied had no headings. His chapter markings, which shew a like uncertainty of hand, are regularly denoted by a red bracket; but more often than not no number is inserted within the bracket. I have supplied the missing numbers, and have corrected a few misnumberings.

Yet the scribe was an extremely accurate workman, and only two errors of homoeoteleuton are found in his work, and perhaps they both occurred in his exemplar.

The text of *p* is not as ancient throughout as that of *h*: yet in some readings where *h* has a Vulgate text *p* exhibits a text of its own. Shrewdly has Berger said: 'Qu'on ne croie pas que le texte de Fleury et celui de Perpignan, par le fait qu'ils appartiennent à deux groupes

¹ There is remarkable agreement in several peculiar stylistic readings between *p* and the Codex Fuldensis.

différents; ne peuvent pas servir à la critique l'un de l'autre. Le dernier mot n'est pas dit sur les rapports des textes "africains" avec ceux qu'on appelle "européens" et "italiens" (*op. cit.* p. 17).

The following selection from the readings of *p* will illustrate Berger's statement:—

St James iii 7 etiam piscium: *vg* et ceterorum: *corb* et natantium; iii 12 Sic neque salsa aqua dulcedinem potest habere: *vg* Sic neque salsa dulcem potest facere aquam. 1 *St Peter* i 3 regeneravit nos in spem uite eterne; i 7 ut probatio fidei uestre multo preciosior sit auro quod perit sed per ignem probatur: *fuld* auro quod perit per ignem probato; i 19 I can find no other authority for the 29 words added here by *p*; i 21 dedit ei gloria sedere—here again *p* seems to exhibit an unknown text; i 22 fortiter (*vg* attentius); ii 9 in illud admirabile lumen suum; ii 23 Tradebat autem se iudici iudicanti se iniuste; iii 9 beneuolentes: *vg* benedicentes; iii 13 Et quis uos nocebit si bonitatis factores fueritis; iv 15 maleficus: *vg* maledicus; v 7 quoniam ibi cura est de suos ('for He careth for His own'). 2 *St Peter* ii 7 Et iustum loth oppressum a nefandorum iniuria ac in pudica conuersatione eruit; ii 8 iniquis facinoribus; iii 10 in qua celi magno impetu transcurrent. 1 *St John* i 7 societatem habemus cum deo; iv 3 Omnis anima que confitetur ihm xpm in carne uenisse ex deo est; iv 11 sicut ds dilexit nos sic nos debemus alterutrum diligere; v 12 Qui habet filium dei in se habet uitam eternam; v 13 Carissimi hec scripsi uobis ut sciatis a do qm uitam habetis eternam. 2 *St John* 12 Nolo per atramentum et in epistola. 3 *St John* 14 Saluta tu amicos nominatos. *Jude* 12 Hii sunt in epulis suis maculati conuiuantes: sine timore semetipsos pascentes; 13 caligo tenebrarum; 24 constituere ante conspectum glorie sue immaculate uos in exultatione.¹

It was a disappointment to find that *p* had no affinities whatever with the Corbey *St James*. The texts it has most affinity with in 1 and 2 *St Peter* are the fragments (*q*) published by Ziegler and the Fleury Palimpsest; but it has a non-Vulgate strain of its own which is independent of both these MSS. More material for the study of the Old-Latin text needs to be collected before the history of the texts of *h*, *p*, and *q* can be written with any certainty. Meanwhile the readers of the *Journal of Theological Studies* have now a line-for-line copy of the Catholic Epistles as found in the precious little Perpignan MS, which like *c* of the Gospels has preserved for our learning an ancient and in some readings (as far as we know at present) a unique text.

It will be noticed that our MS supports *q* and the Spanish *Codex Cavensis* in the matter of the three Heavenly Witnesses; and also has in 1 *St John* v 20 the fuller text of Hilary of Poitiers.

¹ In Acts iv 21 where the Vulgate has *punirent p** reads (I have recently discovered) *supplicio adficerent*—a further mark of its true Latinity.

IACOBI

Fol. 203

Salu]tate omnes prepositos uestros :
et omnes s̄cos. Salutant uos
de italia fratres. Gratia cum omni
bus ꝫ nobis. amen.

Explicit ad hebreos.

1 ¹Incipit epistola iacobi apostoli.

Iacobus dei
et dñi nostri ih̄u xp̄i
seruus : duodecim
tribubus que sunt
in dispersione salu
tem. ²Omne gaudium
existimate fratres
mei cum in temptationes
uarias incideritis : ³sci
entes quod probatio fidei
uestre patientiam operatur.

⁴Pacientia autem opus
perfectum abet : ut si
tis perfecti et integ
ri in nullo deficientes.

⁵Si quis autem uestrum indi
get sapiencia : postulet
a dō qui dad omnibus affluen
ter et non inproperat et da
bitur ei. ⁶Postulet autem in fi
de : nichil esitans. Qui enim
esitad : similis est fluctui
maris : qui a uento moue

tur et circumfertur. ⁷Ne
ergo estimet homo ille
quod accipiat aliquit a dño.

⁸Uir duplex animo : in
constans est in omnibus
uiis suis. ⁹Glorietur autem
frater humilis in exulta
cione sua : ¹⁰diues autem
in humilitate sua : qm̄
sicut flos feni transibit.

¹¹Exortus est enim sol cum ar
dore et arefecit fenum :
et flos eius decidit et de
cor uultus eius deperiit.
Ita et diues in itineribus
suis marcescet. (II)

¹²**B**eatus uir qui suf
fert temptationem
qm̄ cum probatus fuerit acci
piet coronam uite : quam
repromisit d̄s diligentibus
se. ¹³Nemo cum temptatur
dicat : qm̄ a deo tempta
tur. Deus enim intemp
tator malorum est : ipse autem
neminem temptat. ¹⁴Unus
quisque uero temptatur :
a concupiscentia sua : abs
tractus : et inlectus.

1 I-14

1 ⁵ dat p² improperat p² ⁶ esitat p² ⁷ non p² existimet p²
⁹ exaltacione p² ¹¹ marcescet p² ¹⁴ illectus p²

¹⁸ Deinde concupiscencia cum conceperit : parit peccatum. Peccatum uero cum consumatum fuerit generat

¹⁶ Nolite itaque (III) | mortem.

Nerrare fratres mei dilectissimi. ¹⁷ Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est : descendens a patre luminum. Aput quem non est transmutatio : nec uicissitudinis obumbratio. ¹⁸ Uoluptarie genuit enim nos uerbo ueritatis : ut simus initium aliquid creature eius. ¹⁹ Scitis fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo uelox ad audiendum tardus autem ad loquendum : et tardus ad iram. ²⁰ Ira enim uiri : iusticiam dei non operatur. ²¹ Propter quod abiicientes omnem immuniditiam et habundanciam malicie : in mansuetudine suscipite insitum uerbum quod potest saluare

animas uestras. (III)

²² **E**stote factores uerbi et non auditores tantum fallentes uosmetipsos.

²³ Quia si quis auditor est uerbi et non factor : hic comparatur uiro consideranti uultum natiuitatis sue in speculo. ²⁴ Considerauit enim se et abiit et statim oblitus est qualis fuerit. ²⁵ Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis : et permanerit. Non auditor obliuiosus factus sed factor operis : hic beatus in facto suo erit. ²⁶ Si quis autem putat se religiosum esse : non refrenans linguam suam sed seducens cor suum : huius uana est religio. ²⁷ Religio munda et immaculata : apud dñm et patrem hec est : uisitare pupillos et uiduas in tribulatione eorum et immaculatum se custodire ab hoc seculo.

² **F**ratres mei : nolite (V) in personarum accep

1 15-2 1

¹⁸ aliquod *p*²

²⁵ lege perfecte libertatis *p*²

permanerit in ea non *p*²

²⁷ immaculata et immaculatum *p*²

IACOBI

Fol. 204

tione habere fidem dñi
 nostri ihu xpi glorie. ² Etenim
 si introierit in conuentu
 uestro uir aureum anulum
 habens in ueste candida :
 introierit autem et pauper in
 ueste sordida : ³ et intenda
 tis in eum qui indutus est
 ueste preclara : et dixeritis ei
 tu sede hic bene : pauperi
 autem dicatis. Tu sta illic
 aut sede sub scabello pe
 dum meorum : ⁴ nonne iudi
 catis apud uosmetipsos.
 Et facti estis iudices cogita
 tionum iniquarum : ⁵ audite fratres
 mei dilectissimi. (VI)

Nonne dñs pauperes elegit
 in hoc mundo. Diuites
 in fide : et heredes regni
 quod repromisit diligentibus
 se. ⁶ Uos autem exinhono
 rastis pauperes. Nonne di
 uites per potentiam oppri
 munt uos : et ipsi traunt
 uos ad iudicia : ⁷ nonne ip
 si blaphemant bonum nomen
 quod inuocatum est super uos :
⁸ si tamen legem perficiatis re

galem secundum scripturam.
 Diliges proximum tuum
 sicut te ipsum : bene fa
 citis. ⁹ Si autem personas
 haccipitis : peccatum opera
 mini. Redarguti a le
 ge quasi transgressores.

¹⁰ **Q**uicumque (VII)
 autem totam legem ser
 uauerit : offendat autem
 in uno : factus est omnium
 reus. ¹¹ Qui enim dixit non
 meccaberis : dixit et non
 occides. Quodsi non mecca
 beris : occidas autem : factus
 es transgressor legis.
¹² Propter quod sic loquimi
 ni et sic facite : sicut per le
 gem libertatis : incipien
 tes iudicari. ¹³ Iudicium
 enim sine misericordia : illi
 qui non facit misericordiam.
 Superexultet autem : misericordia
 iudicium. ¹⁴ Quid proderit fratres
 mei si fidem quis dicat
 se habere : opera autem non ha
 beat. Num potest fi
 des saluare eum. ¹⁵ Si autem
 frater aut soror nudi sint

2 1-15

² ⁶ inhonorastis *p*² et forsā *p*^{*}

⁸ perficitis *p*² scripturas *p*²

¹⁴ Numquid poterit *p*²

⁵ repromisit dñs *p*^{*} uel *p*¹

⁹ accipitis *p*² ¹³ fecit *p*²

⁷ blasphemunt *p*¹

Superexultat *p*²

et aegreant uictu coti
diano : ¹⁶ dicat autem aliquis
uestrum illis : ite in pace
calefacimini : et satura
mini : non dederitis autem eis
que necessaria sunt corporis
quid proderit uobis. ¹⁷ Sic et fi
des si non habeat opera : mor
tua est in semetipsa.

¹⁸ Sed dicit quis : (VIII)
Tu fidem habes : ego
opera habeo. Hostende mihi
fidem tuam sine operibus : et
ego hostendam tibi ex operibus
fidem meam. ¹⁹ Tu credis quoniam
unus est deus : bene facis.
Et demones credunt : et
contremescunt. ²⁰ Uis autem
scire homo inanis :
quoniam fides sine operibus mor
tua est. ²¹ Abraham pater
noster nonne ex operibus iustifi
catus est offerens ysaac fi
lium suum super altare. ²² Uis
des quoniam fides cooperabatur
operibus illius. Et ex operibus
illius fides consumata est :
²³ Et suppleta est scriptura dicens.
Credidit abraam deo et re

putatum est illi ad iustici
am. Et amicus dei ap
pellatus est. (VIII)

²⁴ Uidetis quoniam ex operibus
iustificatur homo :
et non ex fide tantum. ²⁵ Si
militer autem et rahab mere
trix nonne ex operibus iusti
ficata est. Suscipiens nuncios
et alia uia eos eiciens.

²⁶ Sicut enim corpus sine spiritu
emortuum est : ita et fides
sine operibus mortua est. (X)

³ ¹ Nolite plures magistri
feri fratres mei : scientes
quoniam magis iudicium sumi
tis. ² In multis enim : offen
dimus omnes. Si quis in uerbo
non offendit hic perfectus est
uir. Potens est etiam freno
circumducere totum corpus.

³ Si autem equorum (XI)
sfrenos in hora mitti
mus : ad consenciendum
nobis : et omne corpus illorum
circumferimus. ⁴ Ecce et na
ues cum magne sint : et
a uentis ualidis minentur.
Circumferuntur autem a mo

2 15-3 4

¹⁶ de uobis *p*² corpori *p*² uobis : *expulxit p*² ¹⁸ dicit *p*²
²⁰ o homo *p*² ²⁶ mortuum *p*² ³ ¹ maius *p*¹ et *p*² ² offendit *p*²
potens est : potest enim *p*² ³ equos et frena *p*² ⁴ a modico : modico *p*²

IACOBI

Fol. 205

dico gubernaculo ubi impetus dirigitis uoluerit : ita et lingua. Modicum quidem membrum est : et magna exaltat. Ecce quantus ignis : quam magnam siluam incendit. ⁶ Et lingua : ignis est. Uniuersitas iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris : que maculat totum corpus et inflamat rotam natiuitatis nostre : inflamaturque a gehenna.

⁷ Omnis enim natura (XII) bestiarum et uolucrum et repencium etiam piscium domantur et domita sunt a natura humana. ⁸ Linguam autem nullus hominum domare potest. Inquietum malum : plena ueneno mortifero. ⁹ In ipsa benedicimus deum patrem : et in ipsa maledicimus homines qui ad similitudinem dei facti sunt : ¹⁰ ex ipso hore procedit benedictio et maledictio. Non oportet hec ita fieri fratres mei. ¹¹ Numquid fons de eodem

foramine emanat dulcem et amaram aquam.

¹² Numquid potest fratres mei ficus uuas facere : aut uitas ficus. (XIII)

Sic neque salsa aqua dulcedinem potest habere : ¹³ quis sapiens et disciplinatus inter uos : ostendat ex bona conuersatione operationem suam in mansuetudine sapientie.

¹⁴ Quod si zelus amarum habetis et contenciones sunt in cordibus uestris. Nolite gloriari et mendaces esse aduersus ueritatem. ¹⁵ Non est enim ista sapientia desursum descendens : sed terrena animalis diabolica. ¹⁶ Ubi enim zelus et contencio : ibi inconstancia et omne opus prauum. (XIII)

¹⁷ Que autem desursum est sapientia : primum quidem pudica est : deinde pacifica. Modesta suadibilis. Bonis consentiens. Plena misericordia : et fructibus

3 4-17

⁶ inflammat et inflammata p² ¹² uitis p¹ ¹³ operam uoluit p¹, sed operationem restituit p² ¹⁴ ammarum p² ¹⁷ de in de p*, deinde p²

bonis. Iudicans sine simulatione. ¹⁸ Fructus autem iusticie : in pace seminatur facientibus pacem. (XV)

4 ¹ **U**nde bella sunt et lites in uobis : nonne ex concupiscenciis uestris : que militant in membris uestris : ² concupiscitis et non habetis. Occiditis et gelatis et non potestis adipisci. Litigatis et belligeratis et non habetis propter quod non postulatis. ³ Petitiss et non accipitis eo quod male petatis : ut in concupiscenciis uestris : in sumatis. ⁴ Adulteri : necis quia amicitia huius mundi : inimica est dei. Qui cumque ergo uoluerit amicus esse seculi huius : inimicus dei constituitur. ⁵ Aut putatis quod inaniter scriptura dicat. Ad inuidiam concupiscit sp̄s qui habitant in uobis. ⁶ Maiorem autem dat gratiam : propter quod dicit : Deus superbis resistit :

humilibus autem dat gratiam.

⁷ **S**ubditi ergo : (XVI)
 Sestote deo. Resistite autem diabolo et fugiet a uobis. ⁸ Adpropinquate dō : et adpropinquauit uobis. **E**mundate manus peccatores : et sc̄ificate corda duplices animo. ⁹ Miseri estote : et lugete : et plorate. Risus uester in luctum conuertatur : et gaudium in merore. ¹⁰ Humiliamini in conspectu dñi : et exaltauit uos. ¹¹ Nolite de traere alterutrum fratres mei. Qui detrahit fratri : aut qui iudicat fratrem suum : detrahit legi et iudicat legem. Si autem iudicas legem : iam non es factor legis :
¹² **U**nus est (XVII) | sed iudex.
 Unim legislator et iudex : qui potest perdere et liberare. Tu autem quis es : qui iudicas proximum tuum : ¹³ ecce nunc qui dicis. Hodie aut crastino ibimus in illam

3 17-4 13

4 ² zelatis *p*¹ postulatis *p*² ³ male petitis *p*² ⁴ dei r^o : deo *p*² ⁵ quod : quia *p*² ⁸ adpropinquabit *p*² purificate *p*² corda uestra *p*¹ ⁹ merorem *p*²
¹⁰ Humiliamini *n* *p*^{*}; Humiliamini *p*² exaltabit *p*² ¹² tuum : *improbanit* *p*²

IACOBI

Fol. 206

ciuitatem. Et faciemus qui dem ibi annum. Et merebitur et lucrum faciemus.

¹⁴ Qui ignoratis quid erit uobis in crastino. ¹⁵ Que enim est uita uestra: uapor est ad modicum aparens et deinceps exterminabitur. (XVIII)

Pro eo ut iudicatis si dñs uoluerit. Et si uixerimus faciemus hoc aut illud. ¹⁶ Nunc autem exultatis in superbiis uestris. Omnis exultatio talis: maligna est. ¹⁷ Scienti igitur bonum facere et non facienti: peccatum est illi. ⁵ ¹ Agite nunc diuites: plorate. Ululantes in miseris uestris que aduenient uobis. ² Diuicie ergo putrefacte sunt: et uesimenta uestra a tineis comestata sunt. ³ Aurum et argentum uestrum e^ruginauit: et erugo eorum in testimonium uobis erit: et manducabit carnes uestras sicut ignis.

Tesaurizatis uobis (XVIII) iram dei in nouis

| simis

diebus. ⁴ Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones uestras. Que fraudata est a uobis clamat: et clamor eorum in aures dñi sabaot introiit.

⁵ Epulati estis super terram: et in solaciis enutristis corda uestra. ⁶ In die occisionis addixistis occisistis iustum et non resistit illi uobis. ⁷ Pacientes igitur es tote fratres usque aduentum dñi. Ecce agricola expectat preciosum fructum terre: pacienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum. (XX)

⁸ **P**acientes estote et uos et confirmate corda uestra quoniam aduentus dñi adpropinquabit. ⁹ Nolite ingemescere fratres in alterutrum: ut non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam adstat. ¹⁰ Exemplum et accipite fratres laboris et paciencie et longanimitatis et exitus

4 13-5 10

¹³ merebitur: mercabimur *p*² ¹⁴ crastino *p*² ⁵ ² ergo: uestre *p*³
⁴ introiit *p*² ⁵ solaciis *p*¹, luxuriis *p*² ⁶ adduxistis et occidistis *p*³
 resistit illi: restitit *p*² ⁷ aduentum *p*² expectat *p*² ⁹ ingemescere *p*¹
 adstat: assistit *p*²

mali. Prophetas qui locuti sunt in nomine dñi. (XXI)

¹¹ Sufferenciam job audis
Stis : et finem dñi uidistis :
quia misericors est dñs et miserator. ¹² Ante omnia autem fratres mei nolite iurare : neque per celum : neque per terram neque per aliud quodcumque iuramentum. Sit autem uerbum uestrum est est : non non. Ut non sub iudicio decidatis.

¹³ Tristatur autem aliquis uestrum : oret equo animo et psallat.

¹⁴ Infirmatur aliquis ex uobis : inducat presbiteros ecclesie et horent super eum. Unguentes eum oleo : in nomine dñi. ¹⁵ Et oratio fidei : saluabit infirmum. Et aliuabit eum dñs : et si in peccatis sit dimittentur ei.

¹⁶ Karissimi : confitemi (XXII)
Kni ergo alterutrum peccata uestra : et orate pro inuicem ut saluemini. Multum enim ualet deprecaho iusti assidua. ¹⁷ Helias homo erat similis nobis pas

sibilis : et oratione horauit ut non plueret super terram et non pluit annos tres et menses sex. ¹⁸ Et rursum orauit : et celum dedit pluuiam et terra dedit fructum suum.

¹⁹ Fratres mei : si quis (XXIII)
Fex uobis errauerit a ueritate : et conuerterit quis eum : ²⁰ scire debet. Qm̄ qui conuertit fecerit peccatorem ab errore uie sue saluabit animam eius a morte. Et operit multitudinem peccatorum amen. *Petri*

1 ¹ P ETRVS epistola
apostolus xpi ihu electis aduenis gentibus dispersionis ponti. galatie. ca. padocie. asie. et bitinie. ² Secundum pre scienciam dei patris : in scificatio ne sp̄s. In obedientiam : et aspersione sanguinis xpi ihu. Gratia uobis

5 10-20 and 1 St Pet. 1 1-2

¹⁰ dñi : + ecce beatificamus illos qui sustinuerunt p¹

¹⁴ in uobis p²

¹⁵ alleuiabit p²

¹⁶ deprecaho p²

bauit p²

1 ² obediencia p²

¹² sermo uester p²

¹⁹ ex uobis : *impro-*

PETRI

Fol. 207

et pax multiplicetur. ³ Be-
nedictus d̄s et pater d̄ni
nostri ih̄u xp̄i : qui secundum
magnam misericordiam suam
regenerauit nos in spem
uite eterne. Per resurrec-
tionem ih̄u xp̄i ex mortu-
is. ⁴ In hereditatem incor-
ruptibilem et incontami-
natam et inmarcessibilem.
Conseruatam in celis. In
uobis ⁵ qui in uirtute dei
custodimini per fidem in sa-
lutem paratam. Reuelari
in tempore nouissimo ⁶ in quo
exaltabit. (II)

Modicum nunc si oportet
contristati in uari-
is temptationibus : ⁷ ut proba-
tio fidei uestre multo preciosi-
or sit auro quod perit sed per
ignem probatur inuenia-
tur : In laudem et gloriam
et honorem : in reuelatio-
ne ih̄u xp̄i. ⁸ Quem cum non
uideritis : diligitis. In quem
nunc quoque non uidentes
credit : credentes autem ex-
ultatis. Leticia inen-

narrabili et glorificata. ⁹ Re-
portantes finem fidei uestre
salutem animarum. ¹⁰ De qua sa-
lute exquisierunt atque scru-
tati sunt prophete : qui de
futura in uobis gratia dei propheta
uerunt. ¹¹ Scrutantes in
quod uel quale tempus signifi-
caret qui in eis erat sp̄s
xp̄i : prenuncians eas que in xp̄o
sunt passiones : et posteri-
ores glorias. ¹² Quibus reuelatum
est quia non sibi ipsis : uobis
autem ministrabant ea que
nunc nunciata sunt uobis. Per
eos qui euangelizauerunt uobis
sp̄u sc̄o misso de celo : in
quem desiderant angeli pros-
picere. ¹³ Propter quod succinti
lumbos mentis uestre : sobrii
perfecte sperate in eam que
offertur uobis gratiam. In re-
uelacione ih̄u xp̄i : ¹⁴ qua
si filii obediencie. (III)

Con configurati priori
bus ignorancie uestre de-
sideriis : ¹⁵ sed secundum eum qui uo-
cauit uos sc̄m : ut et ip-
si sc̄i in omni conuersatione

1 2-15

³ spem uiuam uite p² ⁴ inmarcessibilem p² ⁶ exultabit p¹ con-
tristari p² ⁷ preciosior p² ⁸ exultabit p² inenarrabili (erasa n) p¹
ut uoluit, sed restituit n p² ⁹ animarum : + uestrarum p² ¹³ perfecte : per-
fecti p² nobis : uobis p² ¹⁴ Con : non p¹

AD

Fol. 207*

sitis. ¹⁶ Qm̄ scriptum est. S̄ci
estote qm̄ et ego s̄cs
sum dñs d̄s uester. (III)

¹⁷ **E**t si patrem inuocatis
eum qui sine acceptio
ne personarum iudicauit.

Secundum uniuscuiusque opus :
in timore incolatus
uestri tempore conuersamini.

¹⁸ Scientes quod non corrup
tibilibus auro uel argen
to redempti estis de ua
na uestra conuersatione
paterne traditionis :

¹⁹ sed precioso sanguine : qua
si agni incontamina
ti et immaculati xp̄i
ih̄u. Ipse ergo qui et precog
nitus est ante constitu
tione mundi : et nouis

simo tempore natus et pas
sus est. Ipse accepit gloriam
quam d̄s uerbum semper pos
sedit sine initio ma
nens in patre : ²⁰ precogniti
quidem ante constitutio
nem mundi. (V)

Manifestati autem nouis
simis temporibus propter

uos ²¹ qui per ipsum fideles
estis in d̄m qui suscitauit
eum a mortuis et dedit ei
gloria sedere ut fides uestra
et spes esset in d̄m. ²² Ani
mas uestras castificantes
in obediencia caritatis :
in fraternitatis amore sim
pliciter ex corde puro in
uicem diligite fortiter.

²³ Renati non ex semine
corruptibili : sed incor
ruptibili. Per uerbum dei
uiui et permanentis. ²⁴ Quia
omnis caro ut fenum et omnis
gloria eius tamquam flos fe
ni. Exaruit fenum : et flos
eius decidit : ²⁵ uerbum autem
dñi manet in eternum.

Hoc autem uerbum : (VI)
quod euangelizatum est
in uobis. ² ¹ Deponentes igitur
omnem maliciam et om
nem dolum : et simulaciones
et inuidiam : et omnes detrac
tiones : ² sicut modo geniti
infantes rationabiles
sine dolo lac concupis
cite ut in eo crescatis

1 15-2 2

¹⁷ iudicat *p*¹ ¹⁸ traditionis *p*² ¹⁹ immaculati *p*² constitutionem *p*²
cum patre *p*² ²¹ in deo *bis p*² ²² fratres : attentius *p*² ²⁴ ut : *erasit p*²
tamquam : quasi *p*² ²⁵ Hoc : + est *p*^{*} *vel p*¹ ² ¹ inuidias *p*²

PETRI

Fol. 208

in salutem. ³ Si tamen gustastis quoniam dulcis est dominus.

⁴ Ad quem accedentes lapidem uiuum ab hominibus quidem reprobatum a deo autem electum et honorificatum. ⁵ Et ipsi tamquam lapides uiui superedificamini domos spirituales: sacerdotium sanctum: offerentes spirituales ostias acceptabiles deo per Iesum Christum.

⁶ Propter quod conuenit scriptura. Ecce pono in sion lapidem summum uiuum angularem electum preciosum: et qui crediderit in eo non confundetur. ⁷ Uobis autem honor credentibus. Non credentibus autem: lapidem quem reprobauerunt edificantes hic factus est in caput anguli: ⁸ et lapis offensionis et petra scandalum: his qui offendunt uerbo nec credunt in quo et positi sunt. ⁹ Uos autem genus electum: regale sacerdotium: gens sancta populus acquisitionis: ut uirtutes eius adnun-

tietis: qui de tenebris uos uocauit in illud ad mirabile lumen suum.

¹⁰ Qui aliquando non populus: nunc autem populus dei. Qui non consecuti misericordiam: nunc autem misericordiam con-

¹¹ Carissimi (VIII) secuti.
Carmi: obsecro uos tamquam aduenas et peregrinos: abstinere uos a carnalibus desideriis: que militant aduersus animam.

¹² Conuersationem uestram inter gentes habentes bonam: ut in eo quod detur de uobis tamquam de malefactoribus: ex bonis operibus uos considerantes: glorificent deum in die uisitacionis. (VIII)

¹³ Subiecti estote omni humane creature propter deum. Siue regi quasi precellenti. ¹⁴ Siue ducibus tamquam habeo missis: ad uindictam malefactorum: laudem uero bonorum. ¹⁵ Quia sic est

2 2-15

⁶ eo: eum *p*²
nuntietis *p*²

⁷ autem: igitur *p*²
¹² detunt: detractant *p*²

lapis *p*² lapis: *corr. p*²
¹⁴ tanquam ab *p*²

⁹ an-

uoluptas dei : ut bene facientes obmutescere faciat inprudens hominum ignorantiam. ¹⁶ Quasi liberi : et non quasi uelamen habentes malicie libertatem : sed sicut serui dei. (X)

¹⁷ Omnes honorate : fratrem unitatem diligite. Dñm timete : regem honorificate. ¹⁸ Serui subditi estote in omni timore dñis uestris. Non tantum bonis et modestis : sed etiam discipulis. ¹⁹ Hec est enim gratia : si propter conscientiam dei sustinet quis tristitias paciens iniuste. ²⁰ Que enim gloria est si peccantes et colaphizati suffertis : sed si bene facientes patienter sic patimini hec est gratia apud dñm. ²¹ In hoc enim uocati estis. Quia et xps pro nobis passus est : uobis relinquens exemplum ut sequamini uestigia eius.

²² Qui peccatum non fecit : (XI) nec inuentus est dolus in hore eius. ²³ Qui cum

malediceretur : non remale dicebat. Cum pateretur : non cominabatur. Tradebat autem se iudici iudicanti se iniuste : ²⁴ qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum : ut peccatis mortui iusticie uiuamus : cuius liore saluati estis. ²⁵ Eratis enim aliquando sicut oues errantes : sed conuersi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum uestrarum. (XII)

³ ¹ Similiter et mulieres subdite sint uiris suis : ut et si quis non credunt uerbo : per uxorum suarum conuersationem sine uerbo lucrifiant. ² Considerantes uestram in timore castam conuersationem. ³ Quarum sit non extrinsecus capillorum implicatio : aut aurium circumdatio aut in habitu uestimentorum cultus : ⁴ sed ille qui absconditus cordis est homo in incorrupti biletate quieti et modesti

2 15-3 4

¹⁵ imprudentum p² ²⁰ gloria : gratia p² sic patimini : suffertis p² ²¹ passus est pro nobis p² ³ ¹ quis : s *erasa* ² castam : sanctam p² ⁴ incorruptibilitate p²

PETRI

Fol. 209

sps qui est in conspectu dī
locuples. ⁸ Sic enim aliquan
do scē mulieres sperantes
in deo: hornabant se sub
iecte propriis uiris. (XIII)

⁶ Sicut sarra obediebat abra
he dñm eum uocans: cu
ius estote filie bene facien
tes et non timentes ullam per
turbacionem. ⁷ Uiri simili
ter c^ohabitantes secundum sci
enciam quasi infirmiori
uasculo muliebri inperciē
tes honorem: tamquam choe
redibus gratie uite: ut ne in
pediantur horationes uobis.

⁸ In fide autem karissimi: omnes
unanimes conpacientes.

Fraternitatem hamantes. Mi
sericordes: modesti humi
les. ⁹ Non reddentes malum
pro malo uel maledictum pro
maledicto: sed e contra^o
beneuolentes. Quia in hoc
uocati estis: ut benedic
tionem hereditate posside

¹⁰ Qui enim uult (XIII) |atis.
Quitam diligere et cupi
et uidere dies bonos: coer

ceat linguam suam ha ma
lo et labia eius ne loquan
tur dolum. ¹¹ Declinet autem
a malo: et faciet bonum: in
quirat pacem et sequatur
eam. ¹² Quia oculi dñi super
iustos: et aures eius ad
preces eorum. Uultus autem
dñi super facientes ma
la. ¹³ Et quis uos nocebit
si bonitatis factores
fueritis: ¹⁴ sed si quit pati
mini: propter iusticiam
beati estis. Metum autem
eorum ne timueritis: ut non
turbemini. ¹⁵ Dñm autem xpm
scificate in cordibus uestris:
parati semper ad satisfac
cionem cui poscenti uos ra
tionem de ea que in uobis est spe.
Sed cum modestia uestra et ti
more: ¹⁶ conscienciam haben
tes bonam: ut in eo quod de
traunt de uobis: tamquam de
malefactoribus: confundan
tur qui calumniantur uestram
bonam in xpo conuersatio

¹⁷ Melius est enim (XV) |nem,
bene facientes si ue

3 4-17

⁶ sara p² estote: estis p² timentes: t in rasura c p* ⁷ impercipientes p²
ut ne (num pro et ne ?): ut non p² uobis: uestre p² ⁸ Fraternitatis amatores
p² ⁹ benedicentes p² ¹¹ faciat p² ¹³ boni dilectores p² ¹⁶ calump
niantur p²

lit uoluptas dei pati
quam male facientes.

¹⁸ Quia et xps semel pro peccatis nostris mortuus est iustus pro iniustis ut nos offerret deo. Mortificatos quidem carne uiuificatos autem spū. ¹⁹ In quo et iis qui in carcere erant uincti spiritibus adueniens predicauit: ²⁰ qui increduli fuerant aliquando cum expectarent dei patientiam. In diebus noe cum fabri caretur archa: in qua pauci id est octo anime salue facte sunt per aquam.

²¹ Quod et nos nunc similis forme saluos facit bap̄tisma. Non carnis depositio sordium: sed conscientie bone interrogatio in d̄m per resurrectionem ihu xp̄i: ²² qui est in dextera dei. Degluciens mortem: ut uite eterne heredes eficeremur. Profectus in celum: subiectis sibi angelis et potestatibus et

uirtutibus. ⁴ Xpo igitur in carne passo: et uos eadem cogitatione armamini.

Quia qui passus (XVII) est in carne desiit a peccatis: ² ut iam non hominum desiderii sed uoluptati dei quod relicum est in carne: uiuat temporis. ³ Sufficite enim preteritum tempus ad uoluptatem hominum consummatum: qui ambulauerunt in luxuriis, desiderii, uinolentiis, comensationibus, potationibus, et illicitis ydolorum cultibus: ⁴ in quibus nunc obstupescunt: in quo peregrinamur non concurrentibus uobis in eandem luxurie confusionem blasphemantes: ⁵ qui reddent rationem ei qui paratus est iudicare uiuos e mortuos. (XVIII)

⁶ Propter hoc enim et mortuis euangelizatum est ut iudicentur quidem secundum hominem in carne: uiuant autem secundum d̄m in spū.

⁷ Omnium autem finis adpro

3 17-4 7

¹⁸ peccatis p² ¹⁹ iis: hiis p² carcere: carne p² in marg. uincti: conclusi p² spiritu ueniens p² ²¹ nos: uos p¹ ²² efficeremini p² in marg.
⁴ ³ illicitis p² ⁴ concurr. p² ⁵ e: et p² ⁷ appro. p²

PETRI

Fol. 210

pinquabit. Estote itaque prudentes: et uigilate in orationibus. ⁸ Ante omnia mutuum in uosmetipsos caritatem continuam habentes: quia charitas cohoperit multitudinem peccatorum.

⁹ **O**spitales inuicem (XVIII) sine murmuratione.

¹⁰ Unusquisque sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes: sicut boni dispensatores multiforum gratie dei. ¹¹ Si quis loquitur: quasi sermones dei. Si quis administrat: tamquam ex uirtute quam administrat ei deus: ut in omnibus honorificetur deus: per ih̄m xp̄m: cui est honor et imperium in secula amen. ¹² Karissimi nolite expauescere in feruore qui ad temptationem uobis fit. Nolite pauere quasi noui aliquid uobis contingat: ¹³ Sed comunicantes xp̄i passionibus gaudete. Ut in reuelatione glorie eius gaudeatis exultantes. ¹⁴ Si ex

probramini in nomine xp̄i beati estis quoniam domini uirtus in uobis requiescit.

Quod ab illis quidem (XX) blasphematur a uobis autem honorificatur. ¹⁵ Nemo autem uestrum paciatur quasi homicida aut fur aut maleficus aut aliorum appetitor. ¹⁶ Si uero ut xp̄ianus: non erubescat. Glorificet autem deum in isto nomine: ¹⁷ quoniam tempus est inchoationis iudicii de domo dei.

Si autem initium a nobis quis finis eorum qui non credunt dei euangelio. ¹⁸ Et si iustus uix saluabitur: peccator et impius ubi parebunt.

¹⁹ Ideoque et hii qui paciuntur secundum uoluntatem dei: fidei creatori commendent animas suas in benefac-

5 ¹ Seniores (XXI) | tis.

Sergo qui in nobis sunt obsecro consenior et testis xp̄i passionum. Et eius que in futuro reuelanda est glorie socius: ² passcite qui

4 7-5 2

⁸ uosmetipsos p² caritas operit p²
tionem p² ¹⁸ iustus: + quidem p²

¹¹ amen: seculorum p²
5 ¹ uobis p²

¹³ reuelationem

est in uobis gregem dei :
 prouidentes non choacte sed
 spontanee : secundum dñm. Ne
 que turpis luci gratia :
 sed uoluptarie. ³ Neque
 ut dñantes in cleris : sed
 forme facti gregis ex ani
 mo. ⁴ Et cum aparuerit
 princeps pastorum : percipiatis
 illam floridam et inmarces
 sibilem glorie coronam. ⁵ Simi
 liter et adolentescentes : sub
 diti estote senioribus. Omnes
 autem inuicem quietem et humi
 lictatem insinuate. Quia
 dñs superbis ressitit : humi
 libus autem dat gratiam. (XXII)
⁶ **H**umiliamini igitur sub
 illa potentissima ma
 nu dei : ut uos exaltet in
 tempore uisitationis sue. ⁷ Om
 nem sollicitudinem uestram
 proicientes in eum : qm̄ ibi
 si cura est de suos. ⁸ Sob
 rii estote et uigilate quia
 aduersarius uester diabolus
 tamquam leo rugiens : circu
 it querens quem deuoret. ⁹ Cui
 ressitite : fortes fide : nichil

uerentes : scientes eandem
 passionem ei que in mun
 do est uestre fraternitati fie
 ri. ¹⁰ Ds autem omnis gratie qui
 uocauit nos in eternam suam
 gloriam in xp̄o ihu modi
 cum passos : ipse perficiet
 confirmabit solidabitque.
¹¹ Ipsi gloria et imperium in secula
 seculorum. amen. (XXIII)
¹² **P**er siluanum autem uobis fi
 delem fratrem ut arbitror
 breuiter scripsi : obsecrans
 et contestans hanc esse ueram
 gratiam dei in qua statis.
¹³ Salutatur uos que est in
 babilone ecclesia coelecta.
 Et marcus filius meus.
¹⁴ Salute inuicem in os
 culo sc̄o. Gratia uobis omnibus
 qui estis in xp̄o ihu. amen.
 Explicit epistola petri prima.
¹ **S**imon petrus
 seruus et a
 postolus ihu xp̄i.
 His qui quoe
 qualem nobis
 adepti sunt
 fidem in ius

5 2—2 St Pet. 1 1

² coacte p² ⁴ ut p¹ coronam p² ⁵ autem : enim p² humilitatem p¹
 vel p² dñs : dñs p² ⁷ suos : uobis p¹ ⁹ in fide p² ¹¹ seculorum p¹ ¹³ babi
 lonia p² collecta p², sed ipse ut uoluit coelecta postea restituit ¹ equalem p²

PETRI

Fol. 211

ticia dei nostri et saluatoris ihu xpi: ² gratia uobis et pax adimpleatur in cognitione dei et xpi ihu dñi nostri. ³ Sicut omnia nobis diuine uirtutis sue que ad uitam et pietatem donata sunt per cognitionem eius qui uocauit nos propria gloria et uirtute. ⁴ Per que maxima et preciosa nobis promissa donauit ut per hec efficiamur diuine consortes nature. Fugientes eius que in mundo est concupiscencie corruptionem.

⁵ Nos autem curam (II) omnem subinferentes: ministrare in fide uestra uirtutem. In uirtute uero: scienciam. ⁶ In sciencia autem continenciam. In continencia uero pacienciam. In paciencia autem pietatem. ⁷ In pietate autem amorem fraternitatis. In amore uero fraternitatis: caritatem. ⁸ Hec enim si uobis cum presto sint et superent

non uacuos nec sine fructu uos constituent. In dñi nostri ihu xpi cognitionem. ⁹ Cui enim non presto sunt hec: cecus est et manu temptans. Obliuio nem accipiens: purgationis ueterum suorum de

¹⁰ Quapropter (III) | lictorum. fratres magis satagite: ut per bona opera certam uestram uocationem et electionem faciatis. Hec enim facientes: non peccabitis aliquando. ¹¹ Sic enim habundanter ministrabitur uobis introitus in eternum regnum dñi nostri et saluatoris ihu xpi. ¹² Propter quod differam semper commonere uos de his. Et quidem scientes et confirmatos in presenti ueritate. ¹³ Iustum uero arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo suscitare uos in commonitione: ¹⁴ certus quod uelox erit depositio tabernaculi mei. Secundum quod et dñs noster ihs xps: significauit michi per reuelationem.

1 I-14

¹ dei: dñi p²² dei et xpi ihu: *expunxit* p²³ sunt: est p²⁵ Nos: Vos p²
incipiam uos p²⁸ presto sint: assint p² nec: et p²¹² differam: in-

¹⁶ Dabo autem operam uos frequenter habere post mortem post hobitum meum ut illorum memoriam faciat. ¹⁶ Non enim commenticias fabulas secuti notam facimus uobis: domini nostri ihesu christi uirtutem et presenciam. Sed speculatores facti ipsius magnitudinis. ¹⁷ Accepit enim a deo honorem et gloriam: uoce delapsa ad eum huius cemedi a magnifica gloria. Hic est filius meus dilectus in quo mihi conplacui ipsum audite. ¹⁸ Et hanc uocem nos audiuius de celo adlatam: cum essemus cum ipso in monte sancto. (III)

¹⁹ Et habemus firmiorem profeticum sermonem cui bene facitis adtendentes quasi lucerne lucenti in caliginoso loco. Donec dies inlucescat et lucifer oriatur in cordibus uestris. ²⁰ Hoc primum intelligentes: quod omnis

prophetie scriptura proprie in terpretatione non fit. ²¹ Non enim uolumptate humana adlata est aliquando prophetia: sed spiritu sancto inspirati locuti sunt sancti dei homines. ² Fuerunt uero et pseudoprote in populo sicut et in uobis erunt magistri mendaces: qui subito introducent sectas perditionis. Et eum qui emit eos dominum negabunt: superducentes sibi celerem perditionem. ² Et multi sequentur eorum luxurias: per quos uia ueritatis blasphemabitur. ³ Et in auaritia factis uerbis de uobis negotiabitur. Quibus iudicium iam olim non cessat: et perditio eorum non dormitat. (V)

⁴ Si enim deus angelis peccantibus non pepercit. Sed calinis inferni detractos in tartarum tradidit. In iudicium reseruati cruciandos: ⁵ et originali mundo non pepercit. Sed oc

1 15-2 5

¹⁶ doctas *p*¹ fecimus *p*² presenciam *p*² ¹⁷ accepit enim: accipiens *p*¹ et *p*² deo: + patre *p*² conplacui *p*¹ ¹⁸ allatam *p*¹ ¹⁹ attend. *p*² illucescat *p*² ²⁰ prophetia scripture *p*², sed postea ipse ut uobis prophetie scriptura restituit ²¹ allata *p*² ² ³ fictis *p*² ⁴ calinis: rudentibus *p*²

PETRUI

Fol. 212

tauum noe iusticie preco
nem custodiuit. Diluuium
mundo super impios indu
cens. ⁶ Et ciuitates sodomo
rum et gomorreorum in ci
nerem redigens euersione
damnauit. Exemplum eorum
qui impie acturi sunt po
nens. ⁷ Et iustum loth oppresum
a nefandorum iniuria ac in
pudica conuersatione er

⁸ **A**spectu enim (VI) | uit.
et auditu iustus erat
habitans apud eos qui de
die in diem animam iustam
iniquis facinoribus crucia
bant. ⁹ Nouit dñs pios de
temptationibus eripere : ini
quos uero in diem iudicii
cruciandos reseruare. ¹⁰ Ma
gis autem eos qui post carnem
in concupiscentia immun
dicie ambulant : dñatio
nemque contempnunt. Auda
ces : sibi placentes : sectas non
metuunt introducere. Bl
asphemantes. ¹¹ Ubi angeli
fortitudine et uirtute cum
sint maiores : non portant

aduersum se a dño exe
crabile iuditium. (VII)

¹² **H**ii uero uelut inratio
nabilia pecora natura
liter in captionem et in per
niciem in his que igno
rant blasphemantes. In
corruptione autem sua peri
bunt. ¹³ Percipientes merce
dem iniusticie. Uolump
tatem existimantes diur
nas delicias. Coinqui
nationis et macule deli
ciosis afluentes. In con
uiuuis suis luxuriantes
uobiscum. ¹⁴ Oculos abentes ple
nos adulterii et inces
sabilis delicti. Inlici
entes animas instabiles
cor exercitatum hauritie
habentes. Maledictionis
filii. ¹⁵ Derelinquentes uiam
rectam errauerunt : secu
ti uiam balaham filii
ex bosor : qui mercedem ini
quitatis amaui. (VIII)

¹⁶ **C**orruptionem uero habu
it sue uesanie. Sub
iugale mutum in homi
nis

2 5-16

⁷ in pudica : luxuriosa p² eruit : eripuit p² ⁹ temptatione p² ¹⁰ con
cupiscentiam p² immundicie p¹ ¹³ irratio. p² ¹⁴ habentes p¹ pelli
tientes p² auaritia p² ¹⁶ in : animal p²

uoce loquens : proibuit prophe
te insipientiam. ¹⁷ Hii sunt
fontes sine aqua. Et
nebule a turbinibus ex
agitate : quibus caligo te
nebrarum reseruatur. ¹⁸ Super
ba enim uanitatis loquen
tes : inliciunt in desi
deriis carnis luxurie :
Eos qui paululum effugi
unt. Qui in errore con
uersantur ¹⁹ libertatem illis pro
mittent : cum ipsi sint ser
ui corruptionis. (VIII)

A quo enim quis superatus
est : huius et seruus
est. ²⁰ Si enim refugientes
coinquinationem mundi
in agnitionem dñi nostri
et saluatoris ihu xpi his
rursus impliciti superan
tur : facta sunt eorum pos
teriora deteriora prioribus. ²¹ Me
lius enim erat illis non
cognoscere uiam iusticie :
quam post agnitionem re
trorsum conuerti ab eo quod
illis traditum est cō man
dato. ²² Contigit enim eis

illut ueri prouerbii. Canis
reuersus ad suum uomitum
et sus lota in uolatabro

³ **H**anc ecce (X) | ceni.
Uobis carissimi secundam
scribo epistolam : in quibus
excito uestram in commo
nitione sinceram mentem.
² Ut memores sitis eorum
que predixi uerborum. S̄corum
prophetarum et apostolorum uestro
rum. Et preceptorum dñi et
saluatoris nostri. ³ Hoc primum
scientes : quod uenient in
nouissimis diebus in decep
tione illusores. Iusta pro
prias concupiscentias
ambulantes : ⁴ et dicentes :
Ubi est promissio aut auen
tus eius : ex quo enim patres
nostri dormierunt : omnia sic
perseuerant ab initio creature.
⁵ **L**atet enim eos (XI)
hoc uolentes : quod ce
li erant prius et terra de a
qua. Et per aquam consis
tens dei uerbo : ⁶ per quem ille
tunc mundus aqua inun
datus deperit. ⁷ Celi autem

2 16-3 7

¹⁸ superbia p² pelliciunt p² conuersati p¹ ¹⁹ cum ipsis p¹, cum ipsi
(+ item in marg.) restituit p² ²⁰ implicati p² ²¹ s̄co p¹ ²² contingit p²,
sed contigit postea restituit uolatabro p¹ ³ 1 commonitionem p¹ ³ iuxta
p² ⁴ aduentus p² ⁶ que p²

PETRI

Fol. 213

qui nunc sunt et terra: eo dem uerbo repositi sunt igni reseruati in die iudicii et perdicionis hominum impiorum. ⁸ Hoc ϵ num uero non lateat uos charissimi: quia unus dies apud dñm: sicut mille anni. Et mille anni: sicut dies unus. (XII)

⁹ **N**on tardat dñs promissum suum: sicut quidam tarditatem existimant: sed patienter agit propter uos. Nolens aliquos perire: sed omnes ad penitentiam reuerti. ¹⁰ Adueniet autem dies dñi ut fur: in qua celi magno impetu transcurrent. Elementa uero calore soluentur. Et terra et que in ipsa sunt opera: exurentur. ¹¹ His uero hominibus pereuntibus: quales oportet esse uos. In sc̄is conuersationibus et pietatibus: ¹² expectantes: et properantes in aduentum dei. Per quem celi ardentes soluentur: et elementa ignis ardore

tabescent. ¹³ Nouos uero celos et nouam terram secundum promissa ipsius expectamus: in quibus iusticia habitat. ¹⁴ Quapropter: charissimi: hec expectantes: satagite immaculati apud eum et inuolati inueniri in pace.

¹⁵ Et dñi nostri ihu xp̄i longanimitatem salutem arbitramini. (XIII)

Sicut et charissimus frater noster paulus: secundum datam sibi sapientiam scripsit uobis. ¹⁶ Sicut et in omnibus epistolis: loquens in eis de his in quibus sunt quedam difficilia intellectu.

Que indocti et instabiles deprauant. Sicut et ceteras scripturas ad suam ipsorum perdicionem. ¹⁷ Uos igitur fratres prescientes caute: ne insipientium errore seducti excidatis a propria firmitate. ¹⁸ Crescite uero in gratia: et in cognitione dñi nostri et saluato

|ris

3 7-18

⁷ diem p^2 perdicioni p^1 , sed ipse ut ueltr perdicionis restituit hoc p^1 ¹⁰ qua: quo p^2 ¹¹ oporteat p^2 ¹² dei: diei p^2

⁸ unum uero ¹⁴ immacu. p^2

AD

Fol. 213*

nostri ihu xpi. Ipsi gloria
nunc et in die eternita-
tis. amen. Expli-
cit epistola petri. II.

Iohannis

1¹ **Q**uod fu-
it ab ini-
tio: quod
audiui
mus: quod
uidimus
oculis
nostris
quod per

peximus et manus
nostre contrectauerunt
de uerbo uite: ² et uita
manifestata est. Et ui-
dimus. et testificamur. et
adnuntiamus uobis uitam
eternam: que erat apud pa-
trem: et apparuit nobis. ³ Quod
ergo uidimus. et audiui-
mus. adnuntiamus uobis:
ut et uos societatem ha-
beatis nobiscum: et societas
nostra est cum patre et cum
filio eius ihu xpo: ⁴ et hec
scribimus ut gaudea-

tis uobis: et gaudium
nostrum sit plenum. ⁵ Et hec
est adnuntiatio quam au-
diuimus ab eo. Et ad-
nuntiamus uobis: qm̄ d̄s
lux est: et tenebre in eo
non sunt ulle. ⁶ Si dixer-
imus nos societatem ha-
bere cum eo: et in tene-
bris ambulamus: menti-
mur et non facimus ueri-
tatem. ⁷ Si autem in luce
ambulamus: sicut et ipse in
luce est: societatem ha-
bemus cum deo: et san-
guis ihu xpi filii eius
mundat nos ab omni pec-
cato. ⁸ Si dixerimus quia pec-
catum non habemus: ipsi nos
seducimus: et ueritas in
nobis non est. (II)
⁹ Si autem confiteamur pec-
cata nostra: fidelis est et
iustus: ut remittat nobis
peccata nostra: et emundet
nos ab omni iniquitate. ¹⁰ Quod
si dixerimus: qm̄ non peccau-
mus: mendacem facimus eum:
et uerbum eius non est in nobis.

2 St Pet. 3 18—1 St Joh. 1 10

¹⁸ diem p¹

1¹ perspeximus p¹

⁴ uestrum p²

⁷ emundet p²

IOHANNIS

Fol. 214

2¹ Filioli mei : hec scribo uobis ut non peccetis. Sed et si quis peccauerit : aduocatum habemus apud patrem ihm xpm iustum : ² et ipse est propiciatio pro peccatis nostris. Non pro nostris autem tantum : sed etiam pro totius ³ **E**t in hoc (III) mundi. scimus qm cognouimus eum : si mandata eius obseruemus. ⁴ Qui dicit se nosse dm et mandata eius non custodit mendax est et in hoc ⁵ charitas dei perfecta est. In hoc scimus : qm in ipso sumus : si in ipso perfecti fuerimus. ⁶ Qui dicit se in ipso manere : debet sicut ille ambulauit et ipse ambulare. ⁷ Charissimi : non nouum mandatum scribo uobis : sed mandatum uetus quod habuistis ab initio. Mandatum uetus est : uerbum quod audistis. ⁸ Iterum mandatum nouum scribo uobis : quod est uerum et in ipso et in uobis.

Qm tenebre transierunt : et lumen uerum iam luceat. ⁹ Qui dicit se in luce esse et fratrem suum hodie in tenebris est usque adhuc. ¹⁰ Qui diligit fratrem suum : in lumine manet et scandalum in eo non est. ¹¹ Qui autem odit fratrem suum : in tenebris est : et in tenebris ambulat. Et nec cit quo eat qm tenebre obcecauerunt oculos eius.

Scribo uobis filioli : (III) qm remittuntur uobis peccata propter nomen eius. ¹³ Scribo uobis iuuenes : qm uicistis malignum. ¹⁴ Scribo uobis infantes : qm cognouistis patrem. Scribo uobis patres : quia cognouistis eum qui ab initio est. Scribo uobis adulescentes : quia fortes estis et uerbum dei in uobis permanet et uicistis malignum. ¹⁵ Nolite diligere mundum : neque ea que in mundo sunt. Si quis autem diligit mun-

2 I-15

2³ obseruamus p² 4 et : + ueritas in eo non est. Qui autem seruat uerbum eius uere p² 8 in nobis p² 14 adulescentes p² malignum : + Karissimi p²

AD

Fol. 214*

dum : non est caritas patris in eo. ¹⁶ Quoniam omne quod est in mundo : concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum est : et superbia uite que non est ex patre : sed ex mundo est. ¹⁷ Et mundus transit : et concupiscentia eius. Qui autem facit uoluntatem dei : manet in eternum quomodo et deus manet in eternum. (V)

Filioli : nouissima hora est. Et sicut audistis quia anticristus uenit : nunc autem antixpi multi facti sunt. Unde scimus : quoniam nouissima hora est. ¹⁹ Ex nobis prodierunt : sed non erant ex nobis. Nam si fuissent ex nobis permansissent utique nobis cum. Sed ut manifesti sint quoniam non sunt omnes ex nobis. ²⁰ Sed uos unctionem habetis a sancto et nostis omnia. ²¹ Non scribi uobis quasi ignorantibus ueritatem : sed quasi scientibus eam. Et quoniam omne mendatum ex ueritate non est.

²² Quis enim est mendax : nisi his qui negat quoniam ihesus non est christus. Hic est antixpius : qui negat patrem et filium.

²³ Omnis qui negat filium nec patrem habet. Qui autem confitetur filium : et patrem ha-

²⁴ **U**os autem quod (VI) bet. audistis ab initio : per maneat in uobis. Si in uobis permanserit quod ab initio audistis : et uos in filio et in patre manebitis. ²⁵ Et hec est repromissio quam ille pollicitus est nobis uitam eternam. ²⁶ Hec scripsi uobis de eis : qui seducunt uos. ²⁷ Et uos unctionem quam accepistis ab eo permaneat in uobis. Et non necesse habetis ut aliquis doceat uos : sed sicut unctio eius docet uos de hominibus : et uerum est et non est mendatum. (VII)

Et sicut docuit uos : manete in eo. ²⁸ Et nunc filioli mate in eo : ut cum apparuerit habeamus fidutiam. Et non confundamur ab eo

2 15-28

²¹ scripsi p²
addidit ipse

ueritate : ueritate te p^{*}
²⁷ maneat p²

²⁸ manete p²

²⁶ ille : expunxit p² sed non

IOHANNIS

Fol. 215

in aduentu eius. ²⁹ Si scitis quomodo iustus est : scitote quomodo et omnis qui facit iusticiam ex ipso natus est. ³ ¹ Uidete qualem charitatem dedit nobis pater ut filii dei nominemur et simus. Propter hoc mundus non nouit nos quia et ipsum igno-

Carissimi : (VIII) | rabat.
Nunc filii dei sumus.

Et nondum aparuit quid erimus. Scimus quomodo cum aparuerit similes ei erimus. Quomodo uidebimus eum sicut est. ⁸ Et omnis qui habet spem hanc in eo sacrificet se : sicut ille sanctus est. ⁴ Omnis qui facit peccatum : et iniquitatem facit. Et peccatum est iniquitas. ⁵ Et scitis quomodo ille apparuit ut peccata tolleret : et peccatum in eo non est. ⁶ Omnis qui in eo manet : non peccat. Omnis qui peccat : non uidet eum : nec cognouit eum. ⁷ Filio li : nemo uos seducat. Qui facit iusticiam : iustus

est : sicut et ille iustus est.

⁸ Qui autem facit peccatum ex diabolo est. Quomodo ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit filius dei : ut dissoluat opera diaboli. ⁹ Omnis qui natus est ex deo : peccatum non facit. Quomodo semen ipsius in eo manet et non potest peccare quomodo ex deo natus est. ¹⁰ In hoc manifesti sunt filii dei : et filii diaboli. Omnis qui non facit iusticiam non est de deo : et qui non diligit fratrem suum. ¹¹ Quomodo hec est adnuntiatio quam audistis ab initio : ut diligamus alterum. ¹² Non sicut chaim qui ex maligno erat : et hoc cecidit fratrem suum. Et propter quid hoccidit eum. Quomodo opera eius maligna erant : fratris autem eius maligna erant fratris iusta. (VIII)
¹³ **N**olite mirari : si odit nos hic mundus. ¹⁴ Nos simus quomodo transibimus de morte in uitam : quomodo

2 28-3 14

³ Karissimi ^p² sicuti ^p³
non addidit fratres ^p¹ uel ^p³

⁵ sacrificat ^p²
nos hic : uos ^p²

¹² chaim ^p³
¹⁴ scimus ^p³

¹³ mirari :

diligimus fratres. Qui non diligit: manet in morte. ¹⁶ Omnis qui odit fratrem suum homicida est. Et scitis: quoniam omnis homicida non abet uitam eternam in semedipso manen

¹⁶ In hoc cognoui (X) | tem.
Imus charitatem dei: quoniam ille pro nobis animam suam posuit: et nos debemus pro fratribus nostris animas ponere. ¹⁷ Qui abuerit substantiam huius mundi et uiderit fratrem suum egere et clauerit uiscera sua habeo: quomodo charitas dei manet in eo. ¹⁸ Filii mei: non diligamus uerbo tantum et lingua: sed opere et ueritate. ¹⁹ In hoc cognoscimus quoniam ex ueritate sumus: et in conspectu eius suademus corda nostra. ²⁰ Quoniam si non reprehenderit nos cor nostrum: maior est deus corde nostro et no-

²¹ Charissimi: (XI) | uit omnia.
Si cor nostrum nos non re-

prehenderit nos fiduciam habemus ad deum. ²² Et quodcumque petierimus accipiemus ab eho. Quoniam mandata eius custodimus. Et ea que sunt placita coram eo facimus. ²³ Et hoc est mandatum eius: ut credamus in nomine filii eius ihesu christi. Et diligamus alterutrum sicut dedit nobis mandatum. ²⁴ Et qui seruat mandata eius: in illo manet: et ipse in eo. Et in hoc scimus quoniam manet in nobis de spiritu suo quem dedit nobis.

⁴ Charissimi: nolite (XII)
Comni spiritui credere. Sed probate spiritus si ex deo sint. Quoniam multi pseudoprophete prodierunt in hunc mundum. ² In hoc cognoscitur spiritus dei. Omnis anima que confitetur ihesum in carne uenisse: ex deo est. ³ Et omnis spiritus qui soluit ihesum: ex deo non est. Et hic est

3 14-4 3

¹⁵ semedipso: se ρ^2 ¹⁶ animam suam pro nobis ρ^2 ²⁰ non: *improbauit*
 ρ^1 et ρ^3 ²¹ Karissimi ρ^2 ²² quicquid ρ^2 ab eo ρ^2 custodimus ρ^2
⁴ Karissimi ρ^2

IOHANNIS

Fol. 216

illius antixp̄i quem au-
distis qm̄ uenit. Et nunc
iam in mundo est. ⁴ Uos
ex deo estis filioli: et ui-
cistis eum. Qm̄ maior est
qui in uobis est quam qui
in mundo. ⁵ Ipsi de mundo
sunt: ideo de mundo locun-
tur. Et mundus audit
eos. ⁶ Nos ex deo sumus.
Qui nouit d̄m: audit
nos. Qui non est ex deo:
non audit nos. In hoc
cognoscimus sp̄m uerita-
tis et sp̄m erroris. (XIII)
⁷ Carissimi: diligamus
ex deo est. Et omnis qui dili-
git fratrem ex deo natus
est et cognoscit d̄m. ⁸ Qui
non diligit non nouit d̄m.
Qm̄ d̄s caritas est. ⁹ In
hoc aparuit caritas dei
in nobis: qm̄ filium su-
um unigenitum misit
d̄s in hunc mundum ut
uiuamus per eum. ¹⁰ In hoc
est charitas: non quasi nos
dilexerimus d̄m sed qm̄

ipse prior dilexit nos:
et misit filium suum pro
pitionem pro peccatis
¹¹ Carissimi: (XIII) | nostris.
C̄sicut d̄s dilexit nos: sic
nos debemus alterutrum
diligere. ¹² D̄m: nemo ui-
dit umquam. Quod si di-
ligimus inuicem: d̄s in
nobis manet: et chari-
tas eius in nobis perfecta
est. ¹³ In hoc intellegimus
qm̄ in eo manemus
et ipse in nobis: qm̄ de
sp̄u d̄i dedit nobis. ¹⁴ Et
nos uidimus et testifi-
camur: qm̄ pater mi-
sit filium suum salua-
torem mundi. ¹⁵ Quisquis con-
fessus fuerit quia ihs est
filius dei: d̄s in eo ma-
net et ipse in deo. ¹⁶ Et
nos cognouimus et cre-
dimus caritati: quam ha-
bet d̄s in nobis. (XV)
Deus: caritas est. Et
qui manet in cari-
tate: in d̄o manet: et
deus in eo. ¹⁷ In hoc perfec-

| ta

4 3-17

³ illius antixp̄i quem: antixp̄s quem p² ⁷ Karissimi p² ¹¹ Karissimi p²
sicut: si p² inuicem p² ¹² unquam p² ¹³ intellegimus: cognoscimus p²

est charitas dei in nobis
 ut fiduciam habeamus
 in die iudicii. Quia sicut
 ille est et nos sumus in
 hoc mundo. ¹⁸ Timor non est
 in caritate : sed perfecta
 charitas. foras mittit
 timorem. Qm̄ timor pe
 nam habet. Qui autem ti
 met : non est perfectus in
 caritate. ¹⁹ Nos ergo diliga
 mus d̄m qm̄ deus prior
 dilexit nos. ²⁰ Si quis di
 xerit qm̄ diligo d̄m et
 fratrem suum quem uidet
 d̄m quem non uidet. Quomodo
 potest diligere. ²¹ Et hoc ergo
 mandatum habemus ab eo
 ut qui diligit d̄m dili
 gat et fratrem suum. (XVI)
⁵ ¹ **O**mnis qui credit quia
 ihs est xp̄s ex deo na
 tus est. Et omnis qui dili
 git genitorem diligit :
 et eum qui ex eo natus est.
² In hoc cognoscimus qm̄
 diligimus filios dei
 cum d̄m diligimus et man
 data eius seruauimus.

³ Hec est enim charitas d̄i :
 ut mandata eius custo
 diamus. Et mandata eius
 grauia non sunt. (XVII)

⁴ **Q**m̄ omne quod natum est
 ex deo uincit mun
 dum. Et hec est uictoria
 que uincit mundum fides
 nostra. ⁵ Qui est autem qui uincit
 mundum nisi qui credidit
 qm̄ ihs est filius dei : ⁶ hic
 est qui uenit per aquam et
 sanguinem ihs xp̄s. Non
 in aqua solum sed in aqua
 et sanguine. Et sp̄s est qui tes
 tificatur : qm̄ xp̄s est
 ueritas. ⁸ Quia tres sunt : qui
 testimonium dant in ter
 ra. Sp̄s. aqua. et sanguis.
 Et hii tres : unum sunt in
 xp̄o ihu. ⁷ Et tres sunt qui
 testimonium dant in ce
 lo. Pater. uerbum. sp̄s sc̄s.
 Et hii tres : unum sunt. (XVIII)
⁹ **S**i testimonium hominum
 Shaccepimus : testimo
 nium dei maius est : quia
 testificatus est de filio
 suo. ¹⁰ Qui credit in filio

4 17-5 10

¹⁹ deus : ipse p² ²⁰ et : + fratrem suum oderit mendax est. Qui enim non
 diligit p² ²¹ ab eo : a deo p² ⁵ ⁸ Quia tres : et tres p¹ ⁷ Et tres : Quia
 tres p² et sp̄s sc̄s p² ⁹ accipimus p² ¹⁰ in filium p²

IOHANNIS

Fol. 217

dei : habet testimonium
dei in se. (XVIII)

Qui non credit filio mendacem facit eum. Qm̄ non credidit in testimonio quod testificatus est d̄s de filio suo. ¹¹ Et hoc est testimonium : qm̄ uitam eternam dedit nobis d̄s. Et hec uita in filio eius est. ¹² Qui habet filium dei in se : habet uitam eternam. Qui non habet filium dei : uitam

¹³ **C**arissimi : **XX** non habet.
hec scripsi uobis ut sciatis a d̄o qm̄ uitam habetis eternam qui creditis in nomine filii dei. ¹⁴ Et hec est fiducia quam habemus apud d̄m : quia quodcumque petierimus secundum uoluptatem eius audit nos. ¹⁵ Et scimus qm̄ audit nos : quid quid sp̄tuerimus. Scimus qm̄ habemus petitiones : quas postulamus habeo. ¹⁶ Omnis qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem : petat pro eo et

dabit ei uitam d̄s. Sed peccanti non ad mortem. Est enim peccatum ad mortem : non pro illo dico ut roget quis. ¹⁷ Omnis iniquitas peccatum est : et est peccatum ad mortem. (XXI)

¹⁸ **S**cimus : qm̄ omnis qui natus est ex d̄o non peccat : sed generatio dei conseruat eum. Et malignus non tangit eum. ¹⁹ Scimus : qm̄ ex deo n̄n̄ peccat sumus : et mundus totus in maligno positus est. ²⁰ Et scimus qm̄ filius dei uenit : et carnem induit nostri causa : et passus est et resurrexit a mortuis. Adsum sit nos : et dedit nobis sensum ut cognoscamus uerum d̄m : et simus in uero filio eius ihu xp̄o. Hic est uerus d̄s et uita eterna. ²¹ Filioli : custodite uos assimularis.
Explicit I. Iohannis. In
cipiunt II. et III. Iohannis

5 10-21

¹⁰ credit filium p²¹⁵ audiet p¹quicquid p²¹⁹ ex deo : + renati p²²¹ assimularis : a simulacris p²

Iohannes senior
 electe dñe et na
 tis eius quos ego
 diligo in ueritate.
 Et non ego solus :
 sed et omnes qui cog
 nouerunt ueritatem.
²Propter ueritatem
 que permanet in nobis
 et nobiscum erit us
 que in eternum. ³Sit uobis
 cum gratia : misericordia et
 pax : a dō patre
 et a xpō ihu filio

patris in ueritate et ca
 ritate. ⁴Karissimi : ga
 uisus sum ualde : qm̄
 inueni de filiis tuis
 ambulantes in ueritate
 sicut mandatum accepimus
 a patre. ⁵Et nunc rogo te
 dñā non tamquam manda
 tum nouum scribens tibi
 sed quod habuimus ab i
 nitio ut diligamus

⁶**E**t hec est (II) alterutrum.
 Caritas : ut ambule
 mus secundum mandata eius.
 Hoc est enim mandatum :

ut quemadmodum audis
 tis ab initio in eo am
 buletis ⁷qm̄ multi seduc
 tores prodierunt in mun
 dum. Qui non confitetur
 ihm xp̄m uenisse in
 carnem : hic est seductor
 et antixps. ⁸Uidete uos
 metipsos custodite ne
 perdatis que operati estis
 in dño : sed ut mercedem
 plenam accipiatis. ⁹Qm̄
 omnis qui recedit et non per
 manet in doctrina
 xpi : dñm non habet. (III)

Nam qui permanet in
 doctrina eius : hic et
 patrem et filium habet. ¹⁰Si
 quis uenit ad uos et
 hanc doctrinam non af
 fert : nolite recipere eum
 in domum nec aue ei
 dixeritis. ¹¹Qui enim dicit
 illi aue : comunicat
 operibus illius malignis.
¹²Piura habens uobis scribere
 nolo per atramentum et in
 epistola. Spero enim me uen
 turum ad uos : et ad os

2 St Joh. 1-12

² uobiscum p² ⁴ Karissima p² ⁵ tanquam p² ⁹ Qm̄ : Scientes qm̄
 p² precedit p² ¹¹ malignis : + Ecce predixi uobis ut in diem dñi nostri
 non confundamini p² ¹² in epistola : cartam p² os ad os p²

IHOANNIS

Fol. 218

loqui ut gaudium uestrum plenum sit. ¹⁵ Salutant te filii sororis tue electe ecclesie. Explicit secunda ihoannis. III.

¹ Senior gaio ihoannis. charissimo: quem ego diligo in ueritate. ² Karissime: de omnibus orationem facio: prospere te ingredi et ualere sicut prospere egit anima tua. ³ Gausus sum ualde: uenientibus fratribus: et testimonium peribentibus ueritati tue: sicut tu in ueritate ambulasti. ⁴ Maius autem horum non habeo gaudium: quam ut audiam filios meos in ueritate ambulare. (II)

⁵ Charissime: fideliter in fratres. Et hoc in peregrinos ⁶ qui testimonium reddiderunt caritati tue in conspectu ecclesie: quos bene facis deducens digno deo. ⁷ Pro nomine enim pere-

grinantur nichil accipientes a gentilibus. ⁸ Nos ergo debemus suscipere huiusmodi participes: ut quooperatores simus ueritatis. ⁹ Scribissem forsitan ecclesie: sed his qui amat primum gerere in eis diotrepes non recipit nos. ¹⁰ Propter hoc si uenero comoneam opera eius que facit: uerbis malignis garriens in nos. Et quasi non ei ista sufficientiant: nec ipse suscipit fratres et eos qui suscipiunt proibet et de ecclesie eicit. (III)

¹¹ Charissime: noli cimitari malum sed potius quod bonum est. Qui enim bene facit: ex deo est. Qui autem male facit: non uidit deum. ¹² Deme- trio testimonium redditur ab omnibus et ab ipsa ueritate. Sed et nos testimonium peribemus.

2 St Joh. 12—3 St Joh. 12

¹⁵ ecclesie: + gratia tecum; amen; p¹
⁵ Karissime p² ⁶ faciens deducis p²

¹ karissimo p² ² agit p²
¹⁰ ecclesia p² ¹¹ Karissime p²

AD

Fol. 218*

Et nosti qm̄ testimoni
um nostrum uerum est.

¹³ Multa quidem habui
tibi scribere : sed nolui per
atramentum et calamum
scribere tibi. (III)

¹⁴ Spero autem me protinus te
uisurum : et ore ad os
loquemur. Pax tibi.

Salutant te amici.
Saluta tu amicos non
minatos. *Explicit. In
cipit epistola iude.*

Iudas ihu xpi ser
uus frater autem ia
cobi : his qui in deo
patre dilectis et
ihu xpo conser
uatis et uocatis :

² misericordia uobis et
pax : et charitas. imple
atur. ³ Karissimi : omnem sol
licitudinem faciens scri
bendi uobis. de communi
uestra salute. Necessē
habui scribere uobis :
deprecans decertare seml
tradite scē fidei. ⁴ Sub
introierunt enim quidam

homines impii : qui
olim conscripti sunt in
iudicium dei nostri. Gratiam
transferentes in lu
xuriam : et solum dñato
rem. et dñm nostrum ihm
xpm̄ negantes. (II)

⁵ Commonere autem uos
Cuolo : scientes omnia
qm̄ dñs semel populum de
terra egipti saluans : secundo
eos qui non crediderunt perdi
dit. ⁶ Angelos uero qui non
seruauerunt suum princi
patum : sed dereliquerunt
suum domicilium : in iu
diciū magni dei uin
culis eternis sub caligi
ne reseruauit. ⁷ Sicut sodo
ma. et gomorra. et finiti
me ciuitates : que simi
li harum modo fornicate
sunt : et habentes post carnem
alteram facte sunt exemplum :
ignis eterni penam sustinen
⁸ Similiter (III) tes.
Set hii somniantes : car
nem quidem maculant : dñā
tionem autem spernunt maies

3 St Joh. 12—St Jude 8

³ semel p¹
dei : diei p¹

⁴ in iudicio dñi dei nostri gratiam p²
iudicio reseruauit p²

⁶ reliquerunt p²

IUDE

Fol. 219

tatem uero blasphemant.

⁹ Cum michael archangelus cum diabolo disputas : al tercaretur de moysi corpore : non est ausus iudicium inferre blasphemie.

Sed dixit. Imperet tibi dñs.

¹⁰ Hii autem quecumque quidem ignorant blasphemant.

Quecumque autem (III) naturaliter tamquam

muta animalia ignorant :

in his corrumpuntur. ¹¹ Ue

et illis quia uia chain a

bierunt et errores balaam

mercede effusi sunt : et con

traditione chore et perie

runt. ¹² Hii sunt in eplis su

is maculati conuiuian

tes : sine timore semet

ipsos pascentes. Nubes

sine aqua : que a uentis cir

cumferuntur. Arbores autum

nales. infructuose. era

dicat. Bis mortue. (V)

¹³ **F**luctus ferri maris :

despumantes suas con

fusiones. Sidera erantia

quibus caligo tenebrarum

in eternum seruata est. ¹⁴ Pro

phetauit autem et de his :

septimus ab adam enoc :

dicens. Ecce uenit do

minus in sc̄is milibus

suis ¹⁵ facere iudicium contra

omnes et arguere omnes impi

os de omnibus operibus im

pietatis eorum quibus impi eg

erunt : et de omnibus du

ris uerbis que locuti sunt

contra eum peccatores im

¹⁶ **H**ii sunt mur (VI) | pii.

muratores et querulosi

secundum desideria sua am

bulantes : et hos illorum

loquitur superbiam. Miran

tes personas questus causa.

¹⁷ Uos autem charissimi me

mores estote uerborum que

predicta sunt ab apostolis dñi

nostri ihu xp̄i : ¹⁸ qui dice

bant uobis : Qm̄ in nouis

simo tempore uenient inlu

sores secundum sua desideria

ambulantes in impieta

tibus suis. ¹⁹ Hii sunt qui

segregant semetipsos :

animales sp̄m non haben

| tes.

8-19

⁹ disputans p¹ ¹¹ chain : cayn p² ¹² epulis p¹ macule conuiuantes p² ¹³ feri p² errantia p² conseruata p² ¹⁴ impie p² ¹⁵ querulosi p² ¹⁶ karissimi p² ¹⁷ nouissimis temporibus p² ¹⁸ illusores p² in impiet. suis : non in pietate p²

²⁰ Uos autem charissimi :
superhedicantes uos
metipsos sc̄issima
uestra fide in sp̄u sc̄o
orantes ²¹ ipsos uos in
dilectione dei serua
te. Expectantes misericordi
am dñi nostri ihu in
uitam eternam. (VII)

²² **E**t eos quidem arguite
diiudicatos : ²³ illos
uero saluate de igne
rapientes. Aliis autem
miseremini in timo
re hodiens eam que
carnalis est maculatam
tunicam. ²⁴ Ei autem qui po
tens est uos conserua
re sine peccato et cons
tituere ante conspectum
glorie sue immaculate
uos in exultatione. (VIII)

²⁵ **S**oli deo saluatori nostro
ihu xp̄o dño nostro
gloria magnificentia im
perium et potestas ante
omnibus seculis et nunc et
in omnia secula seculorum.
amen. *Explicit.*

St Jude 20-25

²⁰ karissimi ρ^s ²³ in timore dei ρ^s ²⁴ immaculate uos : immaculatos ρ^s
²⁵ omnibus seculis : omnia secula ρ^s